

PÄÄTÖS

TOIMINNANHARJOITTAJA BASF Plant Science Company GmbH
Carl-Bosch-Str.38
D-67056 Ludwigshafen

HAKEMUS 001/MB/09

SELOSTUS ASIASTA

Hakemuksen sisältö

Geenitekniikkalain (377/1995) 17 §:n mukainen hakemus muuntogeenisten organismien tarkoituksellisesta levittämisestä ympäristöön muussa kuin markkinoillesaattamistarkoituksessa.

Muuntogeeninen kasvi

Hakemus koskee kahta muuntogeenistä (GM-) perunalinjaa (*Solanum tuberosum*, linjat EH92-527-1 ja AM04-1020). Perunalinjat eroavat perinteisestä tärkkelysperunasta siinä, että niiden tärkkelys koostuu pääasiassa amylopektiinistä. Tämä on saatu aikaan vähentämällä perunan toisen tärkkelysmuodon, amyloosin, synteesiä. Merkkigeeninä linjassa EH92-527-1 on neomysiinifosfotransferaasi II:ta koodaava *nptII*-geeni ja linjassa AM04-1020 asetolaktaattisyntaasia koodaava, spesifisesti muunnettu *ahas*-geeni. GM-perunalinjat ovat koirassteriilejä niin, että ne eivät tuota elinkykyistä siitepölyä eivätkä tuota siemeniä.

Koe-alue ja -aika

Koealueet tulevat sijaitsemaan Hämeenlinnan kaupungin alueella entisessä Lammin kunnassa Vanhankartanon kylässä, sekä Seinäjoen kaupungin alueella entisessä Ylistaron kunnassa Lahden ja Pelman kylissä. Koeaika on 2010-2014. Kunkin koealueen koko on jokaisena vuotena korkeintaan yksi hehtaari.

Kokeen tarkoitus ja toteutus

Tarkoituksena on selvittää GM-perunalinjojen sadontuotto-ominaisuuksia ja siemenperunatuotantoa. Levityspaikan valmistelu ja käsittely suoritetaan normaalin viljelykäytännön mukaisesti. Eristysetäisyys tavanomaiseen perunamaahan on viisi metriä. Kylvössä ja sadonkorjuussa käytetyt koneet puhdistetaan levityspaikalla. Maanpinnan yläpuoliset vihreät osat hävitetään ennen sadonkorjuuta joko mekaanisesti ja/tai kemiallisesti ja jätetään levityspaikalle maatumaan. Levityspaikalle jäävät mukulat jätetään maan pinnalle paleltumaan seuraavan talven pakkasissa. Kaikki ylimääräinen mukulamateriaali tuhoetaan. Alueelle ei istuteta perunaa koetta seuraavana vuonna ja jääntiperunoiden esiintyminen tarkastetaan seuraavien viljelykasvien seasta. Mikäli niitä havaitaan, ne poistetaan esim. herbisidikäsittelyllä.

Riskinarviointi

Ympäristöriskien arvioinnissa toiminnanharjoittaja on tullut molempien perunalinjojen osalta siihen johtopäätökseen, ettei kokeesta aiheudu suurempaa riskiä ympäristölle tai ihmisen terveydelle kuin kantalajikkeiden tai muiden tärkkelysperunoiden viljelystä.

Asiantuntijalausunnot

Geenitekniikan lautakunnalla on ollut käytettävissään hakemusta koskevat lausunnot Elintarviketurvallisuusvirasto Eviralta, Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskukselta ja Suomen ympäristökeskukselta.

Yleisön kuuleminen

Hakemuksesta on kuultu yleisöä geenitekniikkalain 36 b §:n mukaisesti. Yleisön kuulemisen aikana geenitekniikan lautakunnalle toimitti kommenttinsa 19 yksityishenkilöä ja 11 yhteisöä. Geenitekniikan lautakunnan näkemyksen mukaan yleisön kommentteissa ei esitetty sellaisia riskinarviointiin tai -hallintaan liittyviä asioita, jotka jäisivät huomioimatta hakemukseen sisältyvässä riskinarvioinnissa tai päätökseen sisältyvässä lupaehtoisissa.

RATKAISU

Geenitekniikan lautakunta myöntää BASF Plant Science Company GmbH:lle luvan muuntogeenisen perunan tarkoitukselliseen levittämiseen ympäristöön muussa kuin markkinoillesaattamistarkoituksessa hakemuksessa kuvatulla tavalla ajalle 1.4.2010-31.12.2014 seuraavin ehdoin:

1. Koealueilla tulee käydä tekemässä havaintoja kerran kahdessa viikossa kasvukauden aikana.
2. Jos alueella havaitaan vesimyyriä, tulee niiden torjunnasta huolehtia.
3. Koealan seuranta jatketaan vuosi kerrallaan niin kauan kuin alalta löytyy tuhottavia jääntikasveja ja tänä aikana koealalla ei saa kasvattaa perunaa. Lautakunta suosittelee koealan kesannointia kokeen päätyttyä.
4. Suunnitelma GM-mukuloiden varastotiloista tulee toimittaa geenitekniikan lautakunnalle sekä tiedot siitä miten kauan mukuloita varastoidaan ja mitä niille tehdään kenttäkoeluvan jälkeen.
5. Muuntogeenisen perunamateriaalin analysoinnin ja käsittelyn aikana on huolehdittava, että GM-materiaali ei pääse sekoittumaan muuntamattoman perunan kanssa niin, että sitä päätyisi ravinto- tai viljelykäyttöön.
6. Geenitekniikkalain 19 §:n mukaisesti toiminnanharjoittajalla on velvollisuus toimittaa geenitekniikan lautakunnalle tarkoituksellisen levittämisen tulokset, jotka liittyvät ihmisen tai eläinten terveydelle tai ympäristölle mahdollisesti aiheutuviin riskeihin. Toiminnanharjoittajan tulee toimittaa geenitekniikan lautakunnalle loppukertomus muuntogeenisen perunan viimeisen sadonkorjuun jälkeen. Levittämisen jälkeistä seuranta koskeva loppuraportti tulee antaa seurannan loppuunsaattamisen jälkeen. Lain 19 a §:n mukaisesti toiminnanharjoittajan on välittömästi kerrottava geenitekniikan lautakunnalle ja ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin, jos levittämisen aikana saadaan uutta tietoa siihen liittyvistä riskeistä.

Geenitekniikan lautakunta määrää Eviran toimimaan kenttäkokeen tarkastuksia koordinoivana toimivaltaisena valvontaviranomaisena.

Perustelut

Geenitekniikkalain 8 §:n ja sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (110/2005) 6 luvun mukaisessa riskinarvioinnissa ei ole havaittu vaaraa ihmisen tai eläinten terveydelle tai ympäristölle ja koejärjestelyt ovat riittäviä estämään ennakoimattomat ympäristövaikutukset. Hakemuksen tekniset asiakirjat on laadittu geenitekniikkalain 17 §:n sekä sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (110/2005) 4 luvun mukaisesti.

Edellä esitetyn perusteella geenitekniikkalain 18 §:ssä mainitut edellytykset luvan myöntämiselle täyttyvät.

Sovelletut säännökset

Geenitekniikkalaki (377/1995) 5 h §, 18 §

Geenitekniikka-asetus (821/1995) 4 §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus muuntogeenisten organismien tarkoituksellisesta levittämisestä (110/2005) 13-21 §, 27-38 § ja 43 §

Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Matti Sarvas
Puheenjohtaja

Jussi Joensuu
Esittelijä

VALITUSOSOITUS

Geenitekniikan lautakunnan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla kirjallisesti hallinto-oikeuteen.

Päätöksestä saa valittaa se, johon päätös on kohdistettu, tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Mikäli lopullinen päätössiakirja on toimitettu toiminnanharjoittajalle postitse kirjaamattomassa kirjeessä, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun asiakirja on annettu postin kuljetettavaksi.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa hallintolainkäyttölain (586/1996) 12 § 2 momentin mukaan toimivaltaiselle hallinto-oikeudelle. Valitusasiakirjojen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta;
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
- 3) perusteet, joilla muutosta vaaditaan;
- 4) valittajan nimi ja kotikunta; sekä
- 5) postiosoite ja puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, tai jos valituksen on laatinut joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan, tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä;
- 2) todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta; sekä
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja sen mukaan kuin hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Helsingin hallinto-oikeus

Ratapihantie 9, PL 120

00521 HELSINKI

Puhelin 010 36 42000

Faksi 010 36 42079

Sähköposti helsinki.hao@om.fi

